

FARM INFO

A Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. időszakos megjelenésű szakmai kiadványa

2019. év 3. szám

Baromfi

ETI – a pulykatermelés hatékonyságának komplex mutatószáma

Egy jó vállalat akkor működik, ha növekszik

A Táp Kft. negyed évszázados sikeres menetelése

Bonafarm
MEZŐGAZDASÁG

BÁBOLNA
TAKARMÁNY

BÁBOLNA
FEED

A Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. az ország legnagyobb mezőgazdasági-élelmiszeripari csoportjának tagjaként elkötelezett a vevői-fogyasztói és érdekelt felei igényeinek legmagasabb szintű kielégítése mellett. Ennek érdekében biztosítjuk takarmányaink előállításához szükséges korszerű technológiákat és innovációt, hogy előállított termékeink mindig biztonságos és kiváló minőségben kerüljenek vevőinkhez.

Tevékenységeinket a hazai és nemzetközi jogszabályi előírásoknak megfelelően végezzük, amelyet alapvető követelménynek tekintünk. – Cégpolitikánk vezérelve, hogy az alkalmazott minőségirányítási, élelmiszer-, takarmánybiztonsági és környezetirányítási rendszerek kialakításával és fenntartásával megrendelőink igényei maradéktalanul teljesüljenek.

Közös céljaink eléréséhez minden munkatársat bevonunk folyamatainkba, ezért kiemelt hangsúlyt fektetünk oktatási, képzési tevékenységre. Rendszeres, tervszerű képzésekkel biztosítjuk számukra a naprakész tudást, ismétlődő oktatásokkal érjük el a minőség iránti elhivatottságot, a munkavégzésre vonatkozó előírások, szabályozások pontos betartását. Képzési rendszerünk célja és alapja, hogy munkatársaink tudatában legyenek a követelményeknek való nem megfelelő következésményeivel. Hatékony ellenőrzés igazolja vissza, hogy ezen esetek előfordulásának számát folyamatosan csökkenteni tudjuk.

Munkatársaink elkötelezettsége és az alkalmazott szabványok együttesen biztosítják a takarmány-biztonságra vonatkozó követelmények teljesítését. A higiéniai előírások szigorú betartása, mint rendszereink sarokkövei, azonosítási-, nyomon-követési rendszerünk és az alkalmazott HACCP előírások garantálják előállított termékeink biztonságát. Gyártási folyamatainkat szigorú kontroll alatt tartjuk, kizárólag bevizsgálást és megfelelő minősítést követően kerülnek alapanyagaink felhasználásra és termékeink kiszállításra. Kiemelten kezeljük beszállítóink gondos kiválasztását, alapanyagaink kockázatelemzésen alapuló tervszerű vizsgálatát.

Cégünk és stratégiai partnereinek vezetése elkötelezi magát minőségirányítási, élelmiszer-, takarmánybiztonsági és környezetirányítási rendszerek kialakítása és fenntartása mellett, az ezekben foglaltakat személyes példamutatásával, a munkatársak teljes körű bevonásával valósítja meg.

Rendszereink a következő szabványoknak és követelményrendszereknek megfelelően lettek kialakítva, nemzetközileg elismert szervezetekkel tanúsítatva és rendszeresen felülvizsgálatva:

ISO 9001 – minőségirányítási rendszer keretét biztosít az üzleti folyamataink rendszerszerű irányításához annak érdekében, hogy a követelményeket teljesíthessük, sőt meghaladjuk azokat. Alapul szolgál szervezetünk működésének folyamatos fejlesztéséhez, valamint a vevők és érdekelt felek megelégedettségének növeléséhez.

ISO 22000 – élelmiszer-biztonsági irányítási rendszerrel olyan követelményeket teljesítünk, amelyek összekapcsolják az élelmiszer-biztonságot a teljes élelmiszerlánc mentén – egészen a végső fogyasztóig: kölcsönös kapcsolattartás; rendszerirányítás; előfeltételi (prerekvizit) programok (PRP-k); HACCP-alapelvek; nyomon-követés.

ISO 14001 – környezetközpontú irányítási rendszer működtetése, melynek elemei összekapcsolódnak a vezetés által kitűzött környezeti és gazdasági elvárásokkal, így támogatást ad azok eléréséhez. Alapvető cél a környezetvédelem segítése és a szennyezés olyan mértékű megelőzése, amely egyenlőben van a társadalmi, gazdasági szükségletekkel.

GMP+ B1 és B4 – segíti és lehetővé teszi a takarmányok biztonságának összehasonlíthatóságát, ellenőrzését az egész takarmány láncban, mindemellett csökkenti a nem biztonságos takarmányok okozta események előfordulásának lehetőségét. A takarmány része a teljes állattenyésztési-, állattartási láncnak ezért a takarmányok biztonsága elsőrendű fontosságú.

Global G.A.P. – olyan élelmiszerbiztonsági követelményrendszer, amely a Jó Mezőgazdasági Gyakorlat követelmény és teljesítési feltétel rendszere. Magába foglalja a mezőgazdasági termelés és termékkezelés minden folyamatát, illetve a minőség és biztonság szempontjából a törvényi kötelezettségeken túl figyelembe veszi a vevői elvárásokat is.

GMO mentes előállítás – GMO-mentes keverék-takarmány előállításunk a magyarországi és az európai uniós GMO-mentes rendeleteknek megfelelően történik, melyet rendszeres laborvizsgálatokkal is alátámasztunk. Ez adja alappilléret a Bonafarm Cégcsoport Prémium Hús előállításának. Az állat teljes élettartama alatt biztosítjuk a kizárólag GMO-mentes takarmány felhasználást.

Gubisiné Sófaly Erzsébet
takarmányágazati
minőségbiztosítási vezető
Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.

ETI – a pulykatermelés hatékonyságának komplex mutatószáma

Az állattenyésztés egy összetett, több tényező által befolyásolt tevékenység, a termelés hatékonysága több mutatóval is vizsgálható. Az egyes turnusok, fajták, termelők, stb. értékeléséhez és összehasonlításához szükség van egy komplex mutatószámra.

Ebből a célból dolgozták ki a brojlerágazatra, a ma már Európában általánosan használt brojlerindexet, pontosabban a European Production Efficiency Factort (EPEF). [A nemzetközi szakirodalomban különbséget tesznek a brojlerindex (EBI) és az EPEF között, lásd például Marcu et. al. (2013), illetve Kryeziu et al. (2018). E mutatók között az egyfázisú termelés esetében elhanyagolható az eltérés annak köszönhetően, hogy a ráhizlalt súly és a vágósúly közel azonos.] Ezt a komplex, dimenzió nélküli mutatószámot a vágócsirke-hizlalás termelési mutatóiból számítják és elsősorban a termelés biológiai hatékonyságának mérésére alkalmazzák.

$$EPEF = \frac{\text{Életképesség} \times \text{vágáskori élősúly (kg)}}{\text{Vágáskori életkor (nap)} \times \text{Takarmányértékesülés (kg:kg)}} \times 100$$

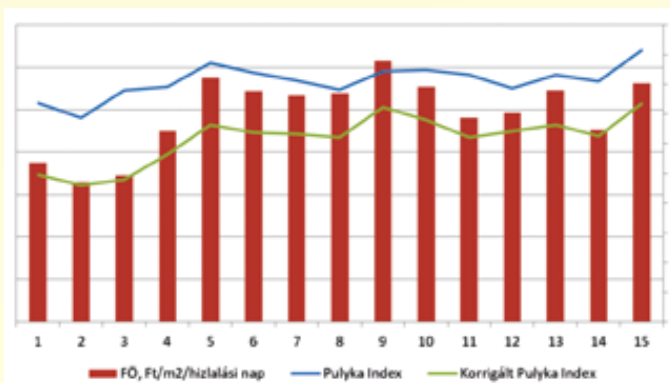
Megítélése nem teljesen egyértelmű, mivel könnyen belátható, hogy a magas indexérték nem feltétlenül jár együtt pénzügyileg hatékony gazdálkodással, jövedelmező termeléssel. Mindezek ellenére szerepe a biológiai hatékonyság értékelésében nem kérdőjelezhető meg.

Felvetődik a kérdés, amennyiben a vágócsirke esetében használható ez a mutatószám, miért ne értékelnék valami hasonló mutatóval a pulykatermelést is.

A termelési mutatók rendelkezésre állnak, szorzunk, osztunk és kész is az index. Ismerve azonban a pulykahizlalás gyakorlatát több bonyolult kérdéssel találkozhatunk: a pulykatermelésben a kétfázisú nevelés az elterjedt (előnevelés, hizlalás), a termelési mutatók a különböző ivarokban nagymértékben eltérőek, szemben a brojlerrel, melynél 35 és 42 napos nevelési idő mellett sincs lényeges eltérés a két ivar között (Kryeziu et al., 2018).

Olyan mutatóra van tehát szükség, amely kezeli az említett eltéréseket. Az ivaronkénti teljesítménycélok a fajtulajdonosok által ismertettek, azonban az ivaronkénti külön index számítását az üzemi gyakorlatban rendelkezésre álló adatok legtöbbször nem teszik lehetővé. Éppen ezért a brojlerindexhez hasonlóan egy index (ETI, az EBI – European Broiler Index alapján European Turkey Index) képzése célszerű oly módon, hogy az egyértelműen ivaronként különböző termelési mutatókat (hizlalási idő, vágási súly és életképesség) praktikusán az ivararányokkal súlyozzuk. A mutató egyszerűsített képlete a következő:

*A biológiai és a gazdasági hatékonyságot jellemző mutatók, valamint a korrigált pulykaindex együttmozgása
(Forrás: saját számítás)*

$$ETI = \frac{\text{Súlyozott életképesség} \times \text{súlyozott vágáskori élő súly (kg)}}{\text{Súlyozott vágáskori életkor (nap)} \times \text{Átlag FCR (kg:kg)}} \times 100$$

Legkönnyebben az egyfázisú (saját előnevelés utáni hizlalás) termelés hatékonysága mérhető. Kétfázisú termelés esetében a hizlalási fázist célszerű számszerűsíteni.

A termelés célja a természetes hatékonyságon túl a jövedelmező gazdálkodás megvalósítása, ezért a termelést jellemző indextől elvárható, hogy a termelés jövedelmezőségét, gazdasági hatékonyságát is tükrözze. Mivel a baromfitermelésnél az egy négyzetméterre jutó jövedelem, ebben az esetben fedezeti összeg (nettó árbevétel mínusz az élőállat- és takarmányköltség) maximalizálása a cél, ezért a gazdálkodás jövedelmezősége az egy négyzetméterre és egy napra jutó (fajlagos) fedezeti összeg értékével jellemezhető. Az előbbieken meghatározott ETI és a fajlagos fedezeti összeg közötti kapcsolat szorosságát kifejező Pearson-féle korrelációs együttható empirikus adatsoron mért értéke 0,812. Ez szoros kapcsolatot mutat, azonban vannak a hatékonyságnak olyan gazdasági szempontjai is, amiket az index (ETI) összetettsége ellenére sem tükröz.

A telepítési sűrűséggel és az egy kilogramm élőállat átlagár/egy kilogramm ráhizlalt súly takarmányköltség aránnyal korrigált ETI mutató már 0,947 korrelációs együtthatóval jellemzi a biológiai hatékonyság mellett a gazdasági hatékonyságot is. Mivel a számítások részletes bemutatását jelen cikk terjedelme nem teszi lehetővé, ezért a korrigált pulykaindex fajlagos fedezeti összeggel való együttmozgását mindössze az ábrával szemléltetem.

A Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.-vel közösen hiszünk abban, hogy ez a mutató a mindennapok gyakorlatába átültetve jelentősen segíti a gazdaságos pulykanevelést.

*Kovács Péter
agrárközgazdász
Dab-Pig Kft.*

Egy jó vállalat akkor működik, ha növekszik

A jánoshalmi Agroprodukt Kft. ügyvezetőjével, Farkas Andrással és az Agrobisnis Kft. ügyvezetőjével Fenyvesiné Farkas Ágnessel, és Éliás Dávidnéval a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. régióvezetőjével beszélgettünk az együttműködő társaságok múltjáról, jelenéről és a tervekről.

Az Agroprodukt Kft.-t 1993-ban alapították, az ott dolgozni kívánó magánszemélyek. Gazdálkodását korábban a Petőfi Mezőgazdasági Szövetkezet használatában lévő földterületre alapozta, mely földterületek 100%-ban magántulajdonban voltak. A Petőfi MG Szövetkezet a térség első három legerősebb és legnagyobb Szövetkezete közé tartozott. Növénytermesztéssel, takarmánygyártással, állattenyésztéssel és szántóföldi bér munkával foglalkozott. A szövetkezet rendszerváltáskori nehéz gazdasági és pénzügyi helyzete miatt strukturális váltásra került sor. Elsődleges cél a munkahelyek megtartása volt. Az Agroprodukt Kft. 3300 ha földterületen gazdálkodott haszonbérlet jogcímén, valamint mezőgazdasági szolgáltatást is végzett.

„Egy jó vállalat akkor működik, ha növekszik.”

Mivel területileg nem tudtak növekedni, ezért technológiai és technikai növekedést kellett előtérbe helyezni. Már 1977-ben a Szövetkezetben amerikai erőgépekkel dolgoztak és a lehető legjobb növényfajtákat választották. A kitartó munka eredménye 1980-ban már látványos volt, kukoricából 2000 hektáron 10 tonnás, búzából 1000 hektáron 8,25 tonnás átlagtermést értek el. A magas termések miatt terménytárolókat kellett vásárolni, mert a szövetkezettől megvásárolt épületekben nem tudták eltárolni a terményt, jelenleg 25 ezer tonna tároló kapacitás van. A növénytermesztés a saját földterületek precíziós művelésével, bér munkával és integrációval foglalkozik.

A precíziós gazdálkodás bevezetése itt már jó ideje megtörtént. A talaj genetikai térképe alapján végzik a tápanyag utánpótlást, így kevesebb műtrágyát használnak, a gyengébb területeken kevesebb tőszámmal vetik a növényeket, ennek köszönhetően több termést tudnak betakarítani. Széles a termesztett növények listája. A vetésforgóban megtalálhatunk intenzív termelésű kertészeti növényeket, mint például a zöldborsót és a csemegekukoricát, de jó minőségben tudnak termelni durum- és étkezési búzát. Természetesen a megszokott ipari növények vannak túlsúlyban a vetésforgóban. A földterületük nagyobb részén kukoricát, takarmánybúzát, őszi káposztarep-cét, napraforgót, árpat, tritikálét és takarmánycirkot termelnek.

A növénytermesztés mellett az Agroprodukt Kft. állattenyésztéssel – pulykaneveléssel, hizlalással – és takarmánygyártással is foglalkozik. A megfelelő minőségű termékek előállítása miatt, ezekben az ágazatokban is fokozatosan fejlesztettek és fejlesztenek. A keverőüzemet 2000-ben újították fel. Kettő tápgyártási vonalat alakítottak ki, így a gyártást tudták növelni. A két vonal kialakítása biztosítja, hogy 60–70 féle tápot lehet előállítani. Műszaki fejlesztéseket hajtottak végre, rédlereket és felvonókat cseréltek. Az alapanyagokat minőség szerint tudják raktározni. Ömlesztett és zsákos kiszerezésben gyártanak takarmányokat, éves szinten több mint 20 ezer tonna keveréktakarmányt gyártanak, ennek 65–70%-a külső értékesítésre kerül. Gyártott termékek között található pulyka-, sertés-, víziszárnyas-, árutojó-, brojler takarmány, de értékesítenek szemesekeket is. ISO és HACCP minősítéssel rendelkeznek. Az ömlesztett takarmányokat három saját korszerűnek számító teherautókkal szállítják ki. Régi, 20 éves stabil, biztos kapcsolatot ápolnak a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.-vel és a jogelődökkel. A társaság állattenyésztési főtevékenysége 2003 óta pulykanevelés és hizlalás. Kezdetben több vágóhidra szállították a pulykákat. Napjainkban már csak az ország legnagyobb pulyka-feldolgozójával állnak kapcsolatban.

A telepet folyamatosan fejlesztik. 2008-ban trágyatárolót építettek. 2013–2014-ben a 30–40 éves istállók közül 6 légtér komplett felújítását végezték el. Alagút szellőzés kialakítása, hűtő-fűtő rendszer

kiépítése és az etető rendszerek cseréje történt meg. A tavalyi évben újabb 4 légtérrel újítottak fel és itt már led világítást szereltek be az épületekbe. 2019 év elején további 3 légtérrel újítottak fel a hizlaló telepen. Az előnevelő istállóknál is elvégzik a felújításokat (szellőzés, szigetelés, technológia), hőcserélőket állítottak üzembe. Éves szinten 240 ezer pulykát állítanak elő. Az előnevelt pulykát maguknak nevelik. A tojókat 14 hetesen a bak pulykát 20 hetesen adják le. Az istállók korszerűsítésének és a takarmánykeverőben végzett újításoknak és a takarmányok folyamatos fejlesztésének köszönhetően ma már korábban eléri a bak pulykáknál a vágósúlyt, és a fajlagos takarmány felhasználás 10–15%-os javuláson ment keresztül.

Az Agroprodukt Kft.-nél is egy ideje már elkezdődött a fiatalabb generáció bevonása a Kft. irányításába, Farkas András Úr több évtizedes gyakorlati, ügyvezetői tapasztalattal vezeti a céget. Fenyvesiné Farkas Ágnes a társ cég, az Agrobisnis Kft. ügyvezetője és ifj. Farkas András az Agroprodukt Kft. ügyvezető helyettese és a növénytermesztést valamint a hozzá tartozó munkafolyamatokat irányítja.

Farkas András véleménye szerint a jó vezető a szakmai képzettségen és hozzáértésen felül a humán erőforrás biztosítására is megfelelő időt szentel. A felső vezetőknek a jó irányt, a jó elveket kell mutatnia, de nem biztos, hogy csak egy út van a nyereséges gazdálkodáshoz. A jól kijárt, kiépített utakkal párhuzamosan a fiatal szakemberek bevonásával új utakat is kell keresni a megfelelő kontroll mellett.

András mottója:

„Próbálj más fejével is gondolkodni!”

A jövőre kitűzött célok eléréséhez sok sikert és további jó egészséget kívánok a Farkas családnak és az Agroprodukt Kft. dolgozóinak.

Dudás György
területi képviselő
Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.

A Táp Kft. negyed évszázados sikeres menetelése

Már 25 éve van jelen a Táp Kft. a hazai baromfiágazatban. A cég alapítója, gazdasági vezetője Kántor Mária, ma már két lányával közösen látja el a vezetői feladatokat. Az állattenyésztési feladatok irányításáért Borsos Eszter, míg testvére Fürst-Borsos Bernadett a húskereskedelemért felel. A cég múltjáról, jelenéről és a kilátásokról Borsos Esztert kérdeztük.

A Táp Kft. története a kilencvenes évek elején kezdődött, abban az időszakban, amikor kiváló lehetőségek mutatkoztak fejlesztésekre és a piaci lehetőségek kiaknázására. A cég ügyvezetője **Kántor Mária** 1994-ben két társával közösen alapította meg a baromfitenyésztéssel foglalkozó vállalkozást, amelynek fő tevékenysége jellemzően a pulykatenyésztés, valamint a brojlerhizlalás volt, ezen kívül takarmányfuzarózással is foglalkoztak a kezdetekkor.

A Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.-vel való együttműködés a kezdetekre nyúlik vissza, a partneri kapcsolat azóta folyamatos. Voltak könnyebb és nehezebb évek a termelésben egyaránt, de a partneri kapcsolat töretlen.

Az indulást követő negyedik évben már hét állattartó teleppel rendelkeztek és takarmánykeverő üzemet is építettek. A pulykapiacra akkoriban nagy

kereslet mutatkozott, már a kilencvenes évek végén külföldi partnerekhez is szállítottak a belföldi vágóhidak mellett. Az integráció kiépítése az ezredforduló idején kezdődött, majd 2005-ben újabb telepekkel bővültek, éves kapacitásuk ekkor 1,5 millió darab vágópulykát és 1,5 millió csirkét jelentett. A Táp Kft. a 2004-es évek elején beszállítója lett az akkori Bábolna Rt.-nek, ami végül is az év augusztusára felszámolásra került. – Ekkor milliárdjaik voltak bent közösen az akkori Bábolna Takarmánnyal, amely finanszírozásban segítette a céget. Végül közösen vásárolták meg a kecskeméti vágóhidat, amit Galfood Kft. néven kezdtek üzemeltetni. A 2015-ös évhez érve már 2 millió darab pulykát vágtak éves viszonylatban. A tavalyi évben született az a döntés, hogy az eredeti tulajdonosok külön utakon folytatják tevékenységüket. A család tulajdonába került a Pacsán található baromfifeldolgozó ahova éves szinten 750 ezer vágópulykát szállítanak. „A piaci igények alapos feltérképezését követően úgy láttuk, hogy számunkra a specializált termékek előállítására jelentheti a megfelelő utat.” – jegyezte meg Borsos Eszter

Ma már többek között svájci piacra termelnek, szigorú svájci állatvédelmi törvényeknek megfelelően végzik a pulykatenyésztést. Tulajdonképpen egy üzletlánc felkérésére indultak el ebbe az irányba. Minden egyes telepükön biztosítják azokat a feltételeket, követelményeket, ami az állatok jólétével kapcsolatos, ezáltal egyfajta hozzáadott értéket tudnak nyújtani a vevőiknek. – Tevékenységüket partnereik rendszeresen auditálják. Szakosodott telepeiken külön végzik az előnevelést és utónevelést. A pulyka mellett a piaci igények szerint nagy súlyú és sárgabőrű csirkét is szállítanak külföldre. Jelenleg napi 12 ezer csirkét vágnak a pacsai vágóhidjukon. Nem egy konvencionális terméket gyártó üzem tehát, céljuk, hogy megfeleljenek a különleges partneri igényeknek. A tervek szerint a pulykavágások esetében 10–15 százalékkal növelnék a termelést jövő évben. A telepek kialakítása minden egyes helyszínen hasonlóan történt. Bábolnai rendszerű istállóban dolgoznak, egységes technológiai színvonal mellett tudják hozni a várt eredményeket. Persze vannak egy-kétéves kialakítású istállók és régebbiek is, de ahol szükséges ott igyekeznek pótolni az újabb technológiát.

Az összköltségeken belül 67–68%-ot jelent a takarmány költsége ezért a takarmány minősége kiemelten fontos számukra. A takarmány-értékesítést döntően a genotípus határozza meg, ezenkívül az ivar, életkor és a tartástechnológiai valamint a takarmányozási színvonal befolyásolja. Ácson és Tata-Diópusztán található telepeiken a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. által gyártott a partner igényeinek megfelelő pulykatakarmányokkal dolgoznak, a pulykahizlálásra kifejlesztett tápsorok közül leginkább a **Gold** takarmányra esik a választásuk. – Eredményeik országos szinten a legjobbak közé tartoznak. A takarmánysorokkal kapcsolatban megjegyezte a vezetőség, hogy az összetétel, a táplálóanyag-tartalmi paraméterek és ezen kívül az etetési technológia is tehát minden befolyásoló tényező úgy került kialakításra, hogy gazdaságilag a legjobb eredményeket adják. A termelési eredmények folyamatosan rögzítésre kerülnek és ezen adatok elemzése után szükség esetén megtörténik a módosítás. A takarmányértékesítést külön lehet számolni az előnevelésre és az utónevelésre. Az előnevelésben az áttelepítés időpontjától függően (35–42 nap) 1,6–1,7 kg/kg-os eredmények a jellemzőek. „A jelenleg használt hibridek genetikai potenciálja lehetővé teszi ennél jobb eredmények elérését, így a jövőben ebben a mutatóban mindenképpen szeretnének javulást elérni.” – tűzte ki célul a Táp Kft.

Az átlagsúly vegyes ivarú pulyka esetében a 6 hetes előnevelési periódus végére általában 2,3 kg, a tojók jellemzően 2,2, míg a bakok 2,4 kg-os testtömeget érnek el. Az utónevelésben a tojó és bakpulykák takarmányértékesítését együtt lehet értékelni, tekintettel arra, hogy az ólakban megosztva kerülnek elhelyezésre. A takarmányértékesítést az utónevelés során nagymértékben befolyásolja a tojók és bakok vágási időpontja. A tojó pulykák 14–15 hetes korban, míg a bak pulykák 20–21 hetes kerülnek vágásra, a takarmányértékesítés így átlagosan 2,7–2,8 kg/kg körül alakul. Az utónevelés átlagos eredménye a tojók esetén 14 hétre 9 kg-os, míg a bakok esetében 20 hétre 19,3 kg-os átlagos testtömeg, az elhullás a tojók esetében 1,5–2,5%, a bakok esetében 5–7% között jellemző. A pulykatermelés sajátossága, hogy egy turnus hossza a szerviz periódussal együtt közel fél év, így a 2019-es év első felében elért eredmények gyakorlatilag minden telepen egy-egy turnus

eredményeit jelentik. A tapasztalatok alapján elmondható, hogy turnusonként kisebb a szórás, azaz folyamatosan jó minőségű vágóalapot tudunk biztosítani a vágóhidnak. – jegyezte meg a Táp Kft. vezetősége

Borsos Eszter megemlítette azt is, hogy heti rendszerességgel tartanak konzultációt a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. szakembereivel. – Sok mindennek egy időben kell jól sikerülnie. Kevés elhullással, alacsony telepi költséggel kell dogozni ahhoz, hogy a működéssel elégedettek legyenek.

„Az eredményeink annak is köszönhető, hogy szakmai együttműködésünk elég régóta optimális kommunikációs keretek között zajlik, ezáltal közösen tudunk megfelelő döntéseket hozni az előrelépések érdekében.” – emelte ki Borsos Eszter

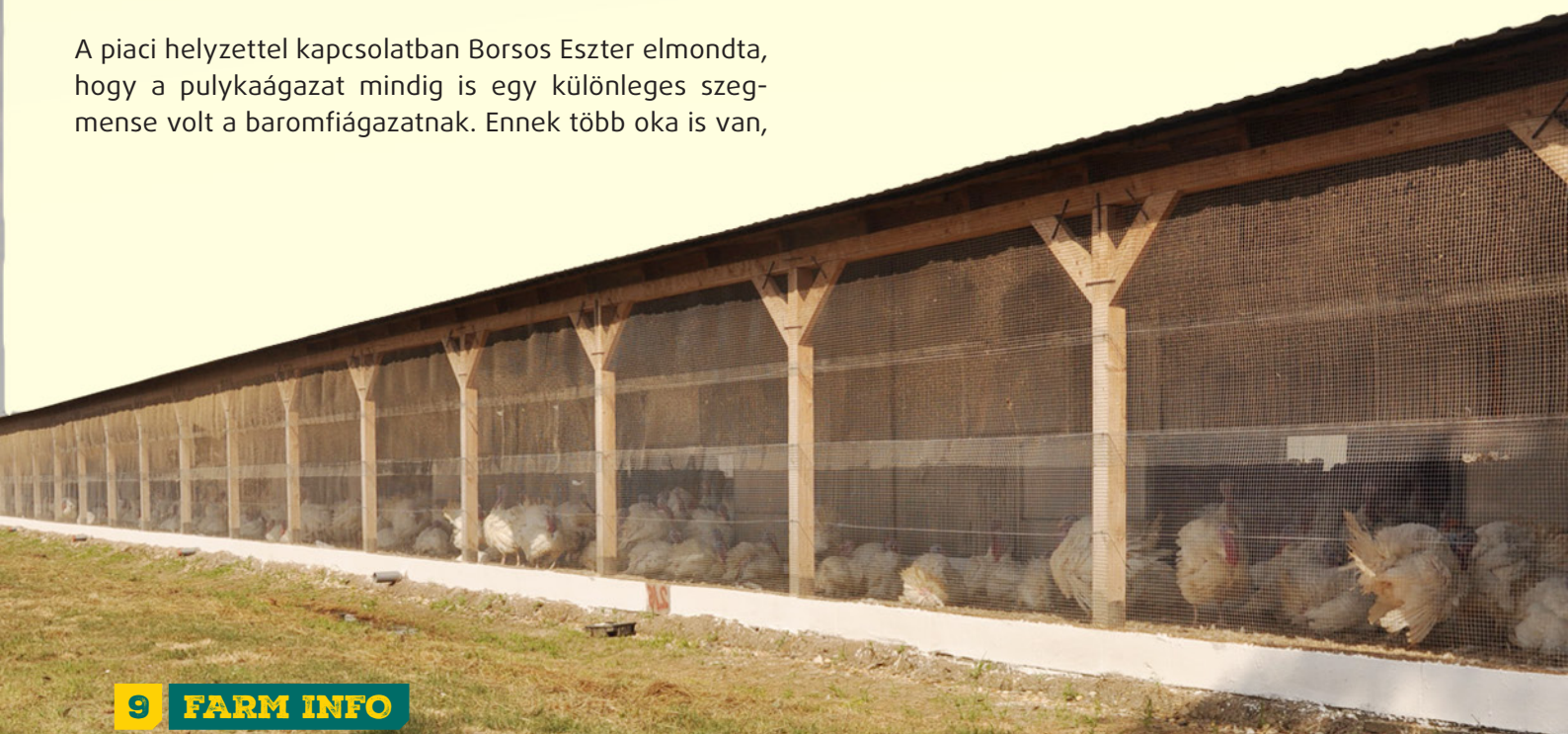
A Táp Kft. telephelyein és vágóhidján összesen 200 főt foglalkoztat. A munkaerő kérdésével kapcsolatban elárulta a vezetőség, hogy gyakorlatilag ez az egyik legnagyobb probléma, ami őket is érinti. A munkaerőhiányt egyes munkakörökben külföldi munkavállalókkal oldották meg. Pacsai vágóhidjukon már több indiai munkavállaló kapott álláslehetőséget és Ukrajnából is érkezett munkaerő a céghez. „A magasabban képzett munkavállalók megtalálása okoz a legnagyobb gondot. Sajnos a középfokú mezőgazdasági képzések megszűntek a környéken az érdeklődés hiánya végett. Nehézség, hogy a cégeknek szinte maguknak kell gondoskodniuk, hogy kiképezzék a munkaerőt.” – vélekedik Borsos Eszter

A piaci helyzettel kapcsolatban Borsos Eszter elmondta, hogy a pulykaágazat mindig is egy különleges szegmense volt a baromfiágazatnak. Ennek több oka is van,

egyrészt drága a termelése is így magasabb áron kerül az áruházak polcaira. Ugyanakkor a csirke és sertéshús helyettesítő terméke, de egyre inkább érezhető, hogy Európán belül egyre nagyobb termelés folyik, főleg Lengyelországban ahol megtöbbszörözték az állományt az elmúlt tíz évben. Mindez a hazai piacra is kihat, de ettől függetlenül a minőségi termelésre törekvő pulykatartóknál ahol hajlandóak voltak fejleszteni ott megvan a perspektíva. Bizakodunk abban, hogy a dömpingben termelt csirkehús ár belföldön nem fogja negatívan befolyásolni a pulykatartók helyzetét. Eleve nehezebb dolguk van a pulykatartóknak, hiszen brojlercsirkét nem nevelnek 45 napnál tovább addig a pulykát 147 nap után tudják levágni.

„Számunkra az a nagyon fontos, hogy legalább 1 évre előre, de inkább hosszabb időre előre lássuk, hogy mikor melyik héten mennyi pulykát és milyen korban szeretnénk vágni! – Ehhez sok tényezőnek kell jól kijönnie egy időben. Szerencsés helyzetben vagyunk mivel az optimális vágási időpontot tudjuk tartani. – Tulajdonképpen mondhatom, hogy elért eredményeink a mi és a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. közös sikere.” – zárta a beszélgetést Borsos Eszter

Gervai Péter
marketing koordinátor
Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.

Itt az idő újragondolni a Campylobacter és a brojler egészségügy összefüggését?

A Campylobacter nagyobb fenyegetést jelenthet a brojler állományokra, mint azt korábban gondoltuk.

A Campylobactert elsősorban közegészségügyi tényezőként tekintettük, azonban nagyobb jelentősége lehet a brojler egészségére, mint azt eredetileg gondoltuk.

„Néhány Campylobacter törzs jelentős állategészségügyi és termelési kockázatot jelent az állományra nézve. A baromfi patogén törzsek azonosítása és hatásmechanizmusuk megismerése elengedhetetlenül fontos a hatékony védekezés szempontjából”, – mondta Tom Humphrey, az Angliai Swansea Egyetem Orvosi Karának bakteriológiai és élelmiszerbiztonsági professzora.

Annak ellenére, hogy a Campylobactert általában, mint kommenzalista baktériumot tartják számon, Humphrey professzor rámutatott arra, hogy már több, mint 30 éve jelentős bizonyíték van arra, hogy ezek a baktériumok számottevő negatív hatással bírnak a baromfi bélegészségére. Tom Humphrey utalt továbbá olyan, az 1980-as évekből származó tanulmányokra is, melyek szerint Campylobacter jejunival fertőzött állományokban a madarak 90%-án hasmenéses tüneteket, míg a fertőzés következtében 40%-ot is elérő mortalitást figyeltek meg. A fertőzött madarak testmege közel 30%-al maradt el a kontrol állomány egyedeihez képest.

Több jelenlegi angliai tanulmány is megerősíti ezeket a korábbi eredményeket, de ugyanakkor rámutatnak arra is, hogy az egyes Campylobacter törzsek eltérő hatással vannak a csirkékre. Ez megnehezíti a különböző tanulmányok összehasonlítását, amit tovább bonyolít, hogy a különböző fajták eltérő veleszületett immunválasszal reagálnak a C. jejunival szemben.

Ezek a tanulmányok szoros összefüggést állapítanak meg az állományok állategészségügyi, állatjóléti körülményei és a Campylobacter fertőzés között, habár azt nem sikerült egyértelműen kimutatni, hogy a Campylobacter a bélkárosodásból előnyt szerzett vagy azt maga a baktérium okozta.

Az intenzíven, valamint kevésbé intenzíven növekvő madarak közötti különbség

Vizsgálatok kimutatták, hogy a C. jejuni a lassabb, ill. gyorsabb növekedésű fajtákra eltérően hat. A gyorsabban növekvő fajták esetében az állományban intenzív hasmenést figyeltek meg, míg a lassabban növekvőknél ez nem jelentkezett. A gyorsabb növekedésűekben a bél nyálkahártya károsodása – elsősorban a csípőbelet érintően – kifejezettebb volt, míg a lassabban növekvőknél – normális bél-sár mellett – a bélbolyhok kevésbé voltak érintve. A gyorsan növekvő brojlerekben a bélkárosodás a gyulladási citokinek szabályozatlan termelődésével járt együtt.

Egy másik kutatócsoport által végzett tanulmány szerint, melyben ugyancsak gyorsan növekvő fajtát, de egy másik C. jejuni törzset vizsgáltak, a bél nyálkahártya hasonló elváltozásait tapasztalták, de hasmenés nélkül. A hatások különbözősége a C. jejuni fertőzésből adódott. Néhány vizsgálat esetében például a fiatal madarak fertőzése során elhullást tapasztaltak, majd ugyanezt találták pulyka pipéknél és strucc csibéknél is.

A bél nyálkahártya károsodásának nem csak a tápanyag ellátottságra van hatása, hanem egyúttal hozzájárul a Campylobacter ehető szövetekben történő terjedéséhez is. Régóta ismert, hogy a Campy-

lobacter pozitív csirkék okozta fő közegészségügyi kockázat nem felületi kontaminációból, hanem az ehető szövetek szennyeződéséből fakad, ami szinte kizárólag a *C. jejuni*-ra jellemző.

A csirke ehető szöveteinek (elsősorban izomszöveteknek) kontaminációja egyre növekvő – bár még nem teljesen tisztázott – közegészségügyi probléma.

Hatás a bél egészségre

Az ausztriai Állatorvostudományi Egyetem munkatársa, Claudia Hess olyan kollaborációban végzett vizsgálatokra utalt, melyekben a *C. jejuni*, illetve a bél barrier interakcióját vizsgálták brojler csirkékben. A vizsgálatok szerint a *Campylobacter* nem tekinthető teljesen kommenzalista baktériumnak és jelentős szerepe lehet a tápcsatorna károsodásában.

Mivel a vakbél a bél azon része, ahol a *Campylobacter* hajlamos felhalmozódni, így befolyásolni tudja a vékonybélben zajló bizonyos folyamatokat, és idézve Humphreyt hozzátette, hogy hozzájárul a kórokozó más szervek – máj és lép – felé történő terjesztéséhez. Ezek alapján kérdéses, hogy vajon kizárólag a feldolgozó üzemekre korlátozódó higiéniai intézkedések elégségesek-e a humán egészség megóvása érdekében.

A tanulmány rámutatott arra is, hogy a *C. jejuni* képes átjutni a bélhámsejtek által alkotott barrieren, ezáltal megkönnyíti az egyéb szervekhez való eljutást nem csak a *Campylobacter*, de más egyéb baktérium számára is.

A bélhám barrier funkciójának megváltozása a bél átteresztőképességének növekedéséhez vezet, ami a táplálóanyag transzport mechanizmusok, valamint a nyálkatermelődésen keresztül kihat a tápanyag bevitelre. Következésképpen azt találták, hogy a *C. jejuni* fertőzés hatására a glükóz felvétel és az aminosavak hozzáférhetősége is csökkent.

A tanulmány szerint továbbá, a *C. jejuni* fertőzés megváltoztatta a bél mikrobiológiai összetételét. A fertőzött madarakban a *Clostridium* fajok száma magasabb volt, mint a kontroll csoport egyedeiben, igazolva azt, hogy a *C. jejuni* jelenléte a bél ökoszisztémájában jelentős változásokat eredményez.

Hess utalt Marian Dawkins professzor vizsgálatára, mely a *C. jejuni*-val fertőzött állományok mozgására vonatkozóan azt találta, hogy az inkább megfelelt egy beteg, mint az egészséges állományok mozgásának.

Forrás:
Poultry International-2019

A napospipék mikrobiológiai státuszának meghatározása

Fontos, hogy a pipéknek fizikailag épnek kell lenniük, aktívan keressék a takarmányt és a vizet, képesek legyenek reagálni a hőmérsékletváltozásra és normális viselkedési mintát mutassanak a telepre érkezéskor. Ezen felül fontos a zoonózisfertőzés és patogén organizmusok mentessége, amelyek betegséget vagy gyenge teljesítményt eredményeznek.

Valójában a pipék sosem lesznek sterilek. A tojások a tojó kloákáján keresztül hatalmas mikrobapopulációval találkoznak (-10⁹ gramm/gramm bélsár). A tojás felszíne jelentősen szennyeződik ezekkel az organizmusokkal és a fertőtlenítő eljárások ellenére néhány baktérium túléli a keltetési szakaszt és hozzájárul a bélflóra kialakulásához. A normál bélflóra kialakulásakor megjelenésük nem ad okot aggodalomra, vagy antibiotikum használatra, hacsak nem kapcsolódik klinikai betegséghez csibéknél jelentősebb számban az első néhány napban. Ezek a klinikai betegségek általában omphalitis (köldökgyulladás), szikzacskó fertőzés vagy bakteriális septicaemia (vérfertőzés) formájában nyilvánulnak meg. Egyes szervezetek semmilyen esetben sem jelenhetnek meg a pipékben, amikor a keltetőt elhagyják. Ilyen a madárinfluenza vírus, a patogén mycoplasmák (*M. gallisepticum*, *M. synoviae*, *M. meleagridis*, *M. iowae*) és a szalmonellák. Ezek az elsőszámú madár, illetve zoonózist okozó patogének. Ezek a közösségen belüli kereskedelmi jogszabály hatálya alá tartoznak, amely megköveteli a pulykatenyésztőtől az állomány a bejelentés köteles madárinfluenza és

baromfipestis, *S. pullorum/gallinarum*, *S. arizonae*, *M. gallisepticum* és *M. meleagridis* mentességét.

KELTETŐI KÖRNYEZET

A nedves és meleg keltetői környezet ideális feltételeket teremt számos, a környezetből származó organizmusok túléléséhez, mindazok mellett, amelyek a tojó normál bélflórát képezik. Ide tartoznak a *Pseudomonas* fajok és az *Aspergillus fumigatus*. Ezek az organizmusok a tojással bekerülhetnek a keltetőbe a telepi, vagy egyéb módon a külső környezetből. A modern keltetői higiéniai programok arra irányulnak, hogy ezeket, és más fertőző organizmusokat kontroll alatt tartsák, de a teljes megsemmisítésükre nem képesek. A keltetői fertőtlenítő eljárások célja a tojások organizmusokkal szembeni veszélyeztetettségének korlátozása annak érdekében, hogy a fejlődő embrió és a frissen keltetett pipék szennyeződését megakadályozzuk. Nagy kihívást jelent az embrió megfertőződése a tojásban, illetve a kelés idején. A fertőzés átvitele a szülőpártelepről történhet baromfi patogénekkal a tojásban vertikális fertőzés következtében, mint például a mycoplasmák,

szalmonellák stb., vagy a tojánhéjak fertőzésén keresztül, mint például a szalmonella fajok által. Ezen tojások használata nagyobb kockázatot jelent keltetéskor, amely klinikai megbetegedéshez vezet. A keltetőben a különféle mikroorganizmusok az inkubáció közben és a kelés időszakában is számos kihívást jelentenek, amennyiben nem megfelelőek a kezelési eljárások. Nélkülözhetetlen a kifogástalan higiénia, amennyiben a különböző beavatkozások, úgymint az in ovo vakcinázás, körmözés, csőrözés, tarjvágás a keltetőben történnek. Ugyanis ezek meggyengítik a pipék immunstatusát, védtelenek lesznek a baktériumokkal szemben (ilyen pl. a *Staphylococcus aureus*.)

ORGANIZMUSOK, AMELYEK ELŐFORDULHATNAK NAPOSPÍPÉKBEN

A kelés időtartama alatt és a keltetői műveletek során a pipék fokozottan veszélyeztetettek azokkal a baktériumokkal szemben, amelyek túlélnek a tojásban, illetve annak felületén a fertőtlenítő eljárásokat. Ezek között többnyire a szülőtojó normál bélflóráját alkotó baktériumok találhatóak, például *Clostridium*, *Lactobacillus*, *Bacterioides*, *E. coli*, stb. A tojás normál mikrobiológiai flóráján kívül a pipék a környezetből származó *Pseudomonas* fajoknak és az *Aspergillus fumigatus*nak is kitéttek. Amennyiben ezek az organizmusok csak kis mértékben kimutathatók a fogadáskor a pipékben, nem ad okot azonnali aggodalomra. Ezek az organizmusok a környezeti flórát képezhetik bármely baromfitelepen.

NAPOSPÍPÉK VIZSGÁLATA

Minden mintavételi stratégiát az organizmus típusának, a fertőzés terjedési irányának és átviteli sebességének figyelembe vételével kell meghatározni.

Szalmonella

A szállítóeszközökről (bélelt dobozok) történő mintavétel megfelelően összetett mintát képez a pipék státuszának meghatározására fogadáskor. A szülőpár tartó és a baromfi nevelő közötti bizalom fenntartásához a mintát a szállítójárműről érdemes venni, mielőtt a nem megfelelően tisztított és fertőtlenített telepre érkezve az első néhány percben megfertőződnek.

Mycoplasmák

A legjobb védekezés a mycoplasma fertőzés ellen, ha megbízható keltetőtől vesszük a pipéket, amely garantálja ezek fertőzésmentességét. A naposkori vizsgálata-

tok számos okból nagyon megbízhatatlanok. Szerológiai vizsgálatok hajlamosak fals pozitív eredményeket mutatni, a PCR és az egyéb vizsgálatokat bármilyen mycoplasma jelenlétében nagy eséllyel alacsony átviteli sebesség, kisszámú forrásállomány és kis mintaméret jellemzi. A különböző keltetőkből származó pipéket a gazdák/üzemek gyakran kihelyezéskor vizsgálják. Fontos, hogy ilyen körülmények között a korlátozott vizsgálati módszerek és maguk a vizsgálatok az állatorvosi tanácsadók számára érthetőek és a pozitív eredményeiket megerősítik további vizsgálatok.

Aspergillus

Az *Aspergillus* fajok jelenlétének vagy hiányának egyszerű vizsgálata korlátozott az organizmus széleskörű elterjedése miatt. A szervezetre vonatkozó mindenféle vizsgálatnak meg kell adni egy bizonyos mértékben a betegséget okozó potenciál mértékét, azaz kvantitatívnak kell lennie. Az *Aspergillus fumigatus* izolálása nem jelenti azt, hogy a pipék aspergillosisban szenvednek. Az aspergillosis nem kezelhető antibiotikummal.

VÁGÁS UTÁN

A mortalitás nyomon követése és a szokatlan vagy megnövekedett elhullásra történő gyors reagálás a leghatékonyabb módja a fertőzések előfordulásának észlelésére és hozzájárul a megfelelő, korai beavatkozáshoz. Amennyiben lehetséges, antibiotikum érzékenységi vizsgálatot javasolt elvégezni, amely segít meghatározni, mely antibiotikumok lehetnek hatásosak.

KÖVETKEZTETÉS

A selejtezés és a vizsgálat gyakorlata napospipékkel rendszeresen előfordul azokon a piacokon, ahol független gazdák állománya különböző keltetőkből származik, amelyek tojásai szintén különböző szülőpár telepről származnak. Fontos, hogy ha pozitív mycoplasma vagy szalmonella eredményt állapítottak meg, a mintavételi eljárást gondosan kell elvégezni, és olyan laboratórium használandó, amelynek jó minőségbiztosítási rendszere van. Összességében elmondható, hogy a mikrobiológiai státusz meghatározása az arra irányuló vizsgálatok végrehajtása pontos tudásra alapuljon, máskülönben a folyamat nagyon eredménytelen és további költségek jelentkeznek.

Forrás:
International Poultry Production-2019

A madarak ketrecfáradtsága és kalcium hiánya

Mindannyian tisztában vagyunk a lábgyengeség néven is ismert ketrecfáradtság tüneteivel, mégsem mindig történnek megelőző intézkedések. Sajnos a madarak felépülése ebből a betegségből hosszú távú negatív hatások nélkül nehéz. Alábbi cikkünkben néhány gyakori tünetet és a megelőzés lehetőségét ismertetjük.

OKOK

A tojótyúkok termelési ciklusuk csúcsán igen érzékeny periódusukban vannak, különösen ketreces tartás és magas állománysűrűség esetén. A ketrecfáradtság megelőzésének alapvető eleme a tojótyúkok megfelelő kalcium ellátásának biztosítása. Kalcium hiány oka lehet a takarmány nem megfelelő kalcium tartalma vagy a nem megfelelő minőségű kalciumforrás, a kalcium felszívódásának zavara, vagy a kalcium forrásért folytatott versengés.

TÜNETEK

Az állomány termelési mutatóinak vizsgálata során is észrevehető elváltozások a vékony tojáshéj, valamint a tojástermelés csökkenése. További drasztikus tünetek jelentkezhetnek, melyek azonban már állategészségügyi és állatjóléti kérdéseket is felvetnek, így a törékeny csontok, sántaság, valamint éhezés és dehidratáltság következtében akár az elhullás is bekövetkezhet.

MEGELŐZÉS

A megelőzés a teljes nevelési és termelési időszak folyamán fontos.

A JÉRCÉK FELKÉSZÍTÉSE

Fontos, hogy a takarmányozási fázisok igazodjanak a nevelési fázisokhoz, továbbá, hogy 5 hetes életkorra a madár a kívánt testtömegét elérje. Ehhez elsődlegesen a madár takarmányfelvevő képességét szükséges fejleszteni, fel kell készíteni a megfelelő mennyiségű takarmány felvételére. A zúza és a begy fejlődését a durva struktúrájú oldhatatlan rostok stimulálják. A nevelő fázisban üres etető módszer alkalmazása szükséges (10-12 hetes kortól). Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy a napi takarmány 60%-ának kiosztása a sötét szakasz kezdete előtt 6-8 órával történik. A nap közepén 1-1,5 órára üresen kell hagyni az etetőt. A tojásrakást megelőzően etetett takarmánynak már figyelembe kell vennie a medullaris csont állomány kiépülésének kalcium szükségletét, ami a termelés

alatti megnövekedett kalcium igény biztosításához elengedhetetlen. Ezt a takarmányt már legalább 10 nappal a tojásrakás megindulása előtt el kell kezdeni etetni, és a tojástermelési maximum 2-5%-áig kell folytatni. Végül, a fényprogram beállítása során nem elég csak a madarak életkorát, hanem aktuális testtömegüket is szükséges figyelembe venni.

A TOJÁSRAKÁS MEGINDULÁSA

A tojásrakás kezdetén a termelő elsődleges célja a madarak napi takarmányfelvétel növekedésének mielőbbi és gyors megindulása. A madarak takarmányozását nem elég pusztán csak a takarmány specifikációja alapján beállítani, hanem a madár valós napi tápanyag felvételét (grammban) kell vizsgálni. Akárcsak a jérce nevelés időszakában az üres etető módszer használata szükséges annak érdekében, hogy megelőzhető legyen a táplálóanyag hiány a tojásrakás kezdeti, kritikus fázisában.

MENEDZSMENT A TOJÁSRAKÁS SORÁN

A madár kalcium igénye a tojásrakáskor a legmagasabb. A szükséglet enyhe növekedése már megfigyelhető a tojásrakást megelőző időszakban is (2,2%). A tojásrakás kezdeti időszakának kalcium szükséglete mérsékelt (3,8%), majd ahogy a madár idősebbé válik, ez tovább emelkedik (4,1%). Fontos, hogy finom és durvább szemcseméretű kalcium forrást is biztosítsunk egyidejűleg a madárnak. A tojásrakást megelőző valamint kezdeti időszakban e kétféle kalcium forrás aránya 50-50%, a középső és végső fázisban már 70% durva és 30% finom szemcseméretű kalciumforrás szükséges. A máj egészsége szintén egy olyan fontos faktor, ami kihathat a kalcium felszívódására. Ha a madár mája elzsírosodik, a májfunkció zavara következtében kialakuló D3 vitamin aktiválásának hiánya miatt a kalcium felszívódás csökken, ezzel rosszabb héj minőséget és törékeny csontokat eredményezve. A máj funkció támogatása céljából ezért célszerű kolin kiegészítést alkalmazni a termelés alatt. Végezetül, a testtömeg management számos okból kulcskérdés, beleértve a ketrecfáradtság monitorizálását is. A testtömeget a nevelés alatt is szükséges ellenőrizni, csak úgy, mint a tojásrakás idején. Ha a testtömeg az elvárt fölé emelkedik, megnő a zsírmáj kialakulásának az esélye, míg ha a testtömeg a kívánatos alatt marad, akkor táplálóanyag hiány léphet fel (mint pl. Ca).

FELÉPÜLÉS

Ha a betegség kialakult, a madár felépülése a termelésre gyakorolt rövid vagy hosszú távú negatív hatások nélkül nehéz. A szervezet regenerálódását az alábbiak figyelembe vételével lehet segíteni:

- a takarmány kalcium szintjét növelni szükséges (min. 4%)
- 70% durva szemcséjű kalciumforrást kell biztosítani a takarmányban (70% durva, 30% finom)
- növelni kell a D3 vitamin szintet és/vagy 25-hydroxy-VitaminD3 kiegészítést kell alkalmazni
- a takarmány foszfor szintjét növelni kell, magas hasznosítható aránnyal (mint pl. MCP)
- A D3 vitamin, kalcium, illetve foszfor kiegészítésre a takarmánnyal történő bevítelen kívül számos egyéb lehetőség van, így például adagolhatók ivóvízbe, vagy a gyenge madarak elkülönítésével és injekciós egyedi kezeléssel is biztosítható. Emellett, ha lehetséges a madarakat ketreces tartásból alternatív tartási rendszerbe áthelyezni, ez szintén segíti a felépülésüket.

ÖSSZEFOGLALÁS:

A ketrecfáradtság megelőzése érdekében az alábbiak figyelembe vétele szükséges:

- Jércék megfelelő felkészítése
 - a takarmányozási fázisoknak igazodniuk kell a nevelési fázisokhoz
 - a madarakat fel kell készíteni a megfelelő mennyiségű takarmány felvételére, annak érdekében, hogy a csontépítéshez szükséges mennyiségű tápanyagot fel tudják venni
 - megfelelő összetételű tojó előkészítő takarmány etetése a tojásrakás megindulása előtt
- Tojásrakás megkezdésének támogatása
 - a takarmányfelvétel gyors növekedése alapvető fontosságú
 - a takarmány specifikációja helyett a madár valós táplálóanyag felvételre kell koncentrálni
 - üres etető módszer alkalmazása
- Management a tojástermelés alatt
 - biztosítani kell a szükséges mennyiségű, durva szemcséjű kalciumforrást
 - máj állapotának kontrollja testtömeg ellenőrzésével és kolin kiegészítéssel

A kínai tojásipar szolgálhat példaként?

Kína árutojás termelése hatalmasat változott, így tudják kiszolgálni a partnereik minőségi és mennyiségi igényeit.

A KÍNAI TOJÁSIPAR SZOLGÁLHAT PÉLDAKÉNT?

Mindannyian tudjuk, hogy Kína a világ legnagyobb tojás termelője, az évi 26,6 millió tonna tojás-előállításával, 2016-os adatok alapján. Az is tény, hogy ebben az évben Kína több tyúktojást állított elő, mint az USA, India, Mexikó, Japán, Oroszország, Brazília, Indonézia, Irán, Törökország, Franciaország és Ukrajna együttvéve. Ezek az országok a világ vezető 11 tojás termelő országa Kína után. A fent említett mennyiségen felül Kína még további 5,5 millió tonna más baromfi fajok által termelt tojást is kínál. Kína több fűrj-, liba-, valamint galambtojást állított elő, mint Malajzia, Németország, Spanyolország, Kolumbia, Pakisztán, Olaszország és az Egyesült Királyság összes baromfi tojástermelése. Ezek az országok 13-19. helyet foglalják el a világ legnagyobb tojástermelői között. Sokan azt mondják, hogy Kína a térképen is egy tojóttyúkot formál, a fenti számokat látva ez nem lehet véletlen.

SZERÉNY KEZDETEK:

Kína nem volt mindig a világ vezető tojástermelője. A 1960-as évek elején Kína lakossága csupán 668 millió ember volt, és a tojás termelő farmerek évente csak 30 db

tojást tudtak előállítani lakosonként. Mára, annak ellenére, hogy a népesség megduplázódott (1,4 mrd), sőt már annál is több, minden lakos megehetne évente 306 tojást. Ez azt jelenti, hogy a tojástermelés 26-szorosára nőtt, a tojásfogyasztás pedig 10-szeresére, hasonlóan egy ország sem tudott elérni.

1985-re Kína lett az első számú tojástermelő a világon, kiszorítva az USA-t mintegy 27 ezer tonnával, a többi csak történelem. A kínai tojástermelés gyors növekedése az elmúlt három évtizedben elsősorban a sok százezer tojástermelő munkájának köszönhető. 2016-ban az átlagos telepméret 5450 tyúk volt, és a 10 legnagyobb gazdaság csak a termelés 3%-át adja. Azonban a tojástermelés nagyon gyorsan változik Kínában. 2017-ben már 12 cég tartott több, mint 1 millió tojóttyúkot, és 2020-ra az elvárt átlagos telepi méret 50 ezer tyúkra fog ugrani. A tojás piac helyzetének konszolidációjában a kínai kormány nagy szerepe volt, hogy javítsák az élelmiszerbiztonságot, és hogy biztosítsák a jobb telepi hulladékkezelést. A kínaiak tojás szeretete egyből visszatükröződik amikor a helyi kis üzletekben járunk, vagy végigmegyünk a piacokon, éttermeken. A boltokban a

tojásos polcok nagyon színesek és sokfélék. Kínában a tyúktojásokat kiegészítve kaphatunk liba-, fűrj- és kacsotojásokat is. Kiszerezésben is nagy a választék: az „ömlesztett” formától, mely a legnagyobb volumen képezi a tojás piacon, egészen a kiskereskedők által kínált különböző formátumokig. Találkozhatunk egyedileg csomagolt főtt tojásokkal, vagy akár a szépen megtervezett, erős és kifinomult csomagolású 60 tojásos dobozokkal, melyeket általában baráti vagy üzleti ajándéknak vásárolnak.

Az utcákon vásárolhatunk tojás kebabot, vagy édes tojás süteményeket is. Éttermekben mindenképp ki kell próbálni a „pidan”-t, amit százéves, vagy konzerv-tojásnak is neveznek. Ezt a különlegesességet általában kacsotojásból készítik, amit agyagos, lúgos közegben tartanak, hogy lecsökkentsék a tojás pH-ját. A több hetes kezelés hatására a tojás sárgája krémes állagú sötétzöld színű lesz, míg a tojásfehérje pedig –amit nehezen hívhatunk ebben az esetben a fehérjéjének–enyhén sós ízű, sötétbarna zselé lesz. A száznapos tojás némelek számára elég bizarr kinézetű, de az íze kárpótol mindenért.

Forrás:
Poultry International-2019

Kérjük, jegyezze fel a naptárjába!

2019 NOVEMBER						
H	K	SZE	CS	P	SZO	V
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

„A Szakma Napja” a Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. partnertalálkozója

Időpont:
2019. november 21.

Helyszín:
Lázár Lovaspark • Domonyvölgy, Fenyő u. 47.

A részletekkel még jelentkezünk.

BÁBOLNA
TAKARMÁNY

BÁBOLNA
FEED

MBI MAGYAR
BRÁND
3x '16 '17 '18

IMPRESSZUM – Farm Info

Kiadja: Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft. • 2942 Nagygimánd, Burgert Róbert Agrár-Ipari Park 03/25 hrsz., Telefon: 34/557-050, Fax: 34/557-060 • www.babolnatakarmany.hu • info@babolnatakarmany.hu
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság • Lengl Tamás (elnök) • Lajtos Lajos (értékesítési igazgató) • Gervai Péter • Harmath Krisztina • Lábszky Edina

Grafikai tervezés: Junior Grafikai Stúdió – www.juniorgrafika.hu

Nyugat-magyarországi értékesítési vezető: Kissné Babos Anikó – 06-20/3404-223

Területi képviselők: Kóbor Lajos – 06-20/3886-266 • Schill Gábor – 06-20/9609-190 • Schilli Péter – 06-70/3806-559 • Szentirmai Eszter – 06-20/389-0109

Kelet-magyarországi értékesítési vezető: Éliás Dávid Józsefné – 06-20/5290-429

Területi képviselők: Dudás György – 06-70/3806-555 • Gergely Dóra – 06-70/3322-306 • Gurmai Tamás – 06-70/3806-551 • Varga Gergő – 06-20/3886-154

Baromfi vezető szaktanácsadó: Kocsis Máté – 06-70/3717-565 • **Szaktanácsadó:** Horváth Szabolcs – 06-70/5055-778